

Svar på skriftligt spørgsmål SSS 90/2020 rd

Svar på skriftligt spørgsmål om att trygga lika tillgång till assisterad befruktning

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spørgsmål SS 90/2020 rd undertecknat av riksdagsledamot Mirka Soinikoski /gröna m.fl.:

Med vilka åtgärder ämnar regeringen förbättra lika tillgång till assisterad befruktning oberoende av regionala och socioekonomiska faktorer och faktorer som anknyter till arbetslivsställningen och

med vilken tidtabell ämnar regeringen främja utredningen av möjligheten att reglera icke-kommersiellt surrogatmödraskap?

Som svar på detta spørgsmål anför jag följande:

Fertilitetsbehandlingar omfattas av den offentliga hälso- och sjukvårdens tjänstesystem och vårdgarantin. Deras kriterier för icke-brådskande vård uppdaterades 2019. Enligt Institutet för hälsa och välfärd statistik ges fertilitetsbehandlingar på den offentliga sektorn inom ramen för tillgång till icke-brådskande vård. Sjukförsäkringslagen föreskriver om de ersättningar som betalas för behandlingarna.

Fertilitetsbehandlingar erbjuds både i den offentliga och privata hälso- och sjukvården. Inom den offentliga sektorn är provrörsbefruktningar centraliserade till universitetssjukhusen, men assisterad befruktning erbjuds även i de övriga sjukvårdsdistrikten. I någon mån erbjuds den offentliga sektorns behandlingar även som köpta tjänster. För den offentliga hälso- och sjukvårdens kunder utgörs kostnaderna av poliklinikavgifter och hormonpreparat, av vilka behovet är individuellt. För dessa utbetalas ersättning på samma grunder som för andra läkemedel. Väntetiderna till assisterad befruktning inom den privata hälso- och sjukvården är kortare, men kostnaderna för dem som söker sig till vård är mångdubbla i förhållande till den offentliga vården.

På universitetssjukhusen har under 2019 grundats banker för donerade könsceller och fertilitetsbehandling med donerade könsceller har inletts eller ska inledas på samtliga universitetssjukhus. Social- och hälsovårdsministeriet har gett kommunerna anvisningar också om bl.a. ensamstående kvinnors och samkönade kvinnopars rätt till fertilitetsbehandlingar.

Provrörsbefruktning omfattar i medeltal tre poliklinikbesök och för insamling av äggceller kan man få två dagars sjukledighet. Barnlöshet är i allmänhet förknippad med en hälsomässig orsak,

Svar på skriftligt spørgsmål SSS 90/2020 rd

även om denna inte skulle gå att påvisa genom undersökningar. Ett undantag utgör ensamstående kvinnors och samkönade kvinnopars fertilitetsbehandlingar, för vilka det ofta inte finns sjukdomsbaserade orsaker. Barnlöshet är en personlig angelägenhet som många inte vill informera sin chef om, utan genomgår hellre behandlingarna under semesterdagar. Social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde omfattar inte beslut om olika former av betald ledighet.

Enligt information från justitieministeriet är avsikten att inleda utredningen om möjligheten att reglera icke-kommersiellt surrogatmödraskap i början av 2021.

Helsingfors 20.3.2020

Familje- och omsorgsminister Krista Kiuru